

МОЛОДЕ КІНО: БУТИ ЧИ НЕ БУТИ?

Кадр із фільму
«Дім на злам».
Режисер
Олександра
Хребтова. 1996.

Фільми, представлені на зустрічі «Молоде кіно України» абсолютно різні і за змістом, і за формою. Для глядача, що звик до визначеної тематики «радянських» і «пострадянських» фільмів, це — оазис в пустелі. Тут і традиційний за формою фільм «Доброго ранку» Г.Кувівчак, і екзистенційна «Жінка, яку не зустрічаю» В.Мельниченка, і фольклорна «Русалонька» В.Тихого... Цікаві спроби постмодерністської гри з простором і часом в роботах Ярослава Попова. І все ж, хотілося б відзначити роботи молодих кінематографістів насамперед за самобутність, неповторність самовизначення. Відсутність цих якостей закрес-

лює будь-яку позитивну спробу. Так, дуже цікавий за задумом фільм «Зимно» О.Саніна — спроба проникнути в життя монастиря, у внутрішній світ черниць. Приваблює сама двозначність назви: Зимно — назва селища, де розташований монастир, і водночас — відчуття глибинної сутності цього існування. Якби режисерові більше проникнутися цією атмосферою... Проте велика кількість текстових вставок вказує на визначене громадське завдання фільму. Через некритичне осмислення і не вийшло цілісного твору — незважаючи на велику кількість вдалих кадрів, на майстерну операторську роботу, на дійсно щире релігійне почуття режисера.

У фільмі В.Тихого «Русалонька» вже звична фольклорна тематика підноситься на рівень екзистенційний. У героїні немає нічого від шаблонної русалки-спокусниці — викинута на берег русалка, що злякано б'ється величезним хвостом, бліда, зранена, з поплутаним волоссям прекрасна вже іншою, істинною красою — це сама Душа, викинута на берег реальності... Тут насамперед хотілося б відзначити напрочуд майстерну роботу виконавиці головної ролі В.Малекторович. Можливо, в історії своєї русалки вона хотіла показати нам історію жіночої душі та її метаморфози?

Світло першого дня. Так буває іноді — все наче вперше. Вперше розкриваються квіти, вперше кіт пробіг вулицею. Ще розлите сьйво невідомої зустрічі. Ось з'явилися люди, пішли тролейбуси по вулицях, спуск до тунелю метро... Перша невизначена

тривога. І ось він — момент наскрізного контакту з Абсолютом. Герой падає на коліна... Це триває всього кілька секунд. Знову включається шум міста. І лише наприкінці ми дізнаємось, що підтекстом є зустріч з невідомою жінкою.

Все більше речей автори бачать під незвичним кутом. Фільм О.Хребтової «Дім на злам» відображає химерність повсякдення очима дитини. Героїня «Доброго ранку» Г.Кувівчак домовляється про зустріч з незнайомцем, щоб за будь-яку ціну стати матір'ю — і водночас здає до міліції підкинуту їй дитину; лиш потім замислюється — наскільки звичний конвейер увійшов до нашого життя. Дві реальності стикаються в житті бездомного чоловіка з «Побачення» В.Мельникової — реальність одноденного тваринного життя супроводжується звуками «митківського вальсу» Б.Гребенщикова та реальність втрачена, затишна і домашня — яку обрати? В цих роботах немає сталих точок відліку, під сумнів ставиться все звичне. Хіба не так твориться справжнє мистецтво? Тому ситуація в теперішньому молодому кіно, незважаючи ні на що, втішає. Молоді режисери сповненні перш за все прагнення знімати своє кіно, незалежне від наявності коштів. Свідомість митців розкріпається від державної залежності, уявлень про надмірну інституалізацію творчості, до чого звикли режисери старшого покоління. Явна тенденція в бік саме авторського кіно. Тому відповідь однозначна: молодому кіно в Україні — бути.

Ольга Кирилова.

ВІДМОВА ВІД СЛІВ

На творчій зустрічі «Молоде кіно України» було показано декілька відеокліпів режисера Андрія Максименка й оператора В'ячеслава Пілунського, а також режисера Ярослава Попова. Їхні автори

— діти свого часу, продукти масового поклоніння музичним ідолам, які давно підпорядкували собі свідомість молоді. Отож молодь ритмізовано-музикальним способом виражає себе і в кінематографі.

Про що розповідають їхні твори? Це, здається, для авторів не має значення. Оповідність, зміст відступають на другий план, втрачають сенс і взагалі поступаються місцем перед характером і способом